

Examen VMBO-KB

2017

tijdvak 2
maandag 19 juni
13.30 - 15.30 uur

aardrijkskunde CSE KB

Dit examen bestaat uit 42 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 53 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Open vragen

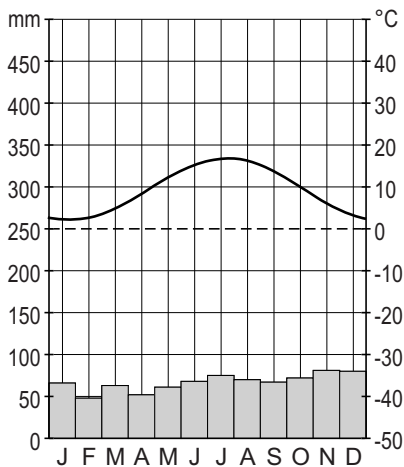
Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Weer en klimaat

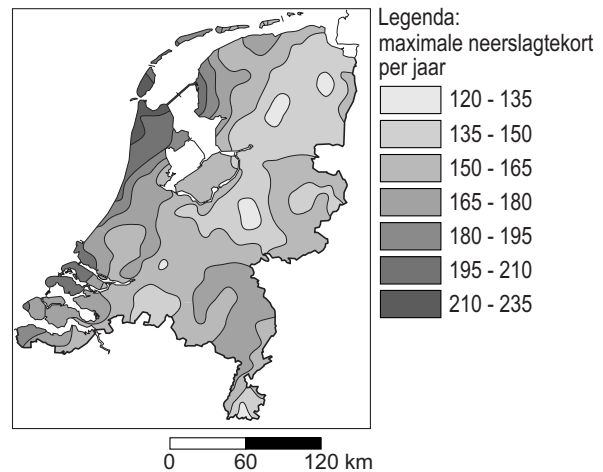
bron 1

Klimaat of weer

afbeelding 1

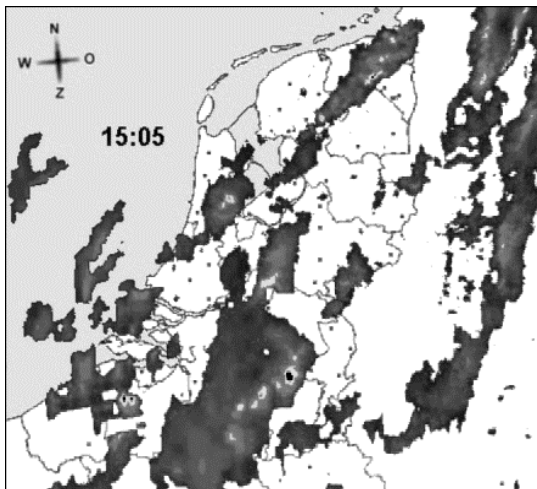

afbeelding 2

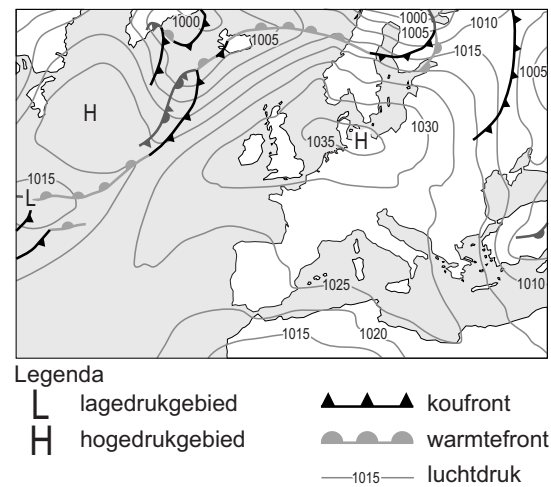

afbeelding 3

Neerslagradar

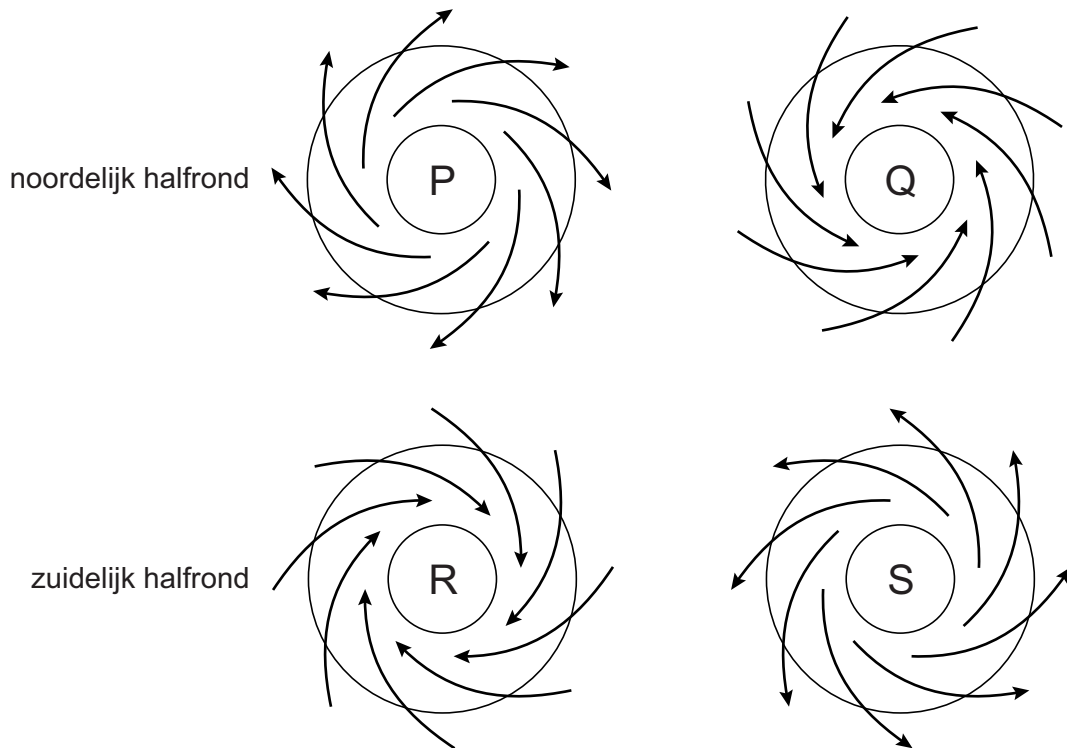
afbeelding 4

- 1p 1 In bron 1 staan vier afbeeldingen die te maken hebben met klimaat of weer.
Achter welke letter staat onder klimaat en weer de afbeeldingen 1, 2, 3 en 4 uit bron 1 juist ingedeeld?

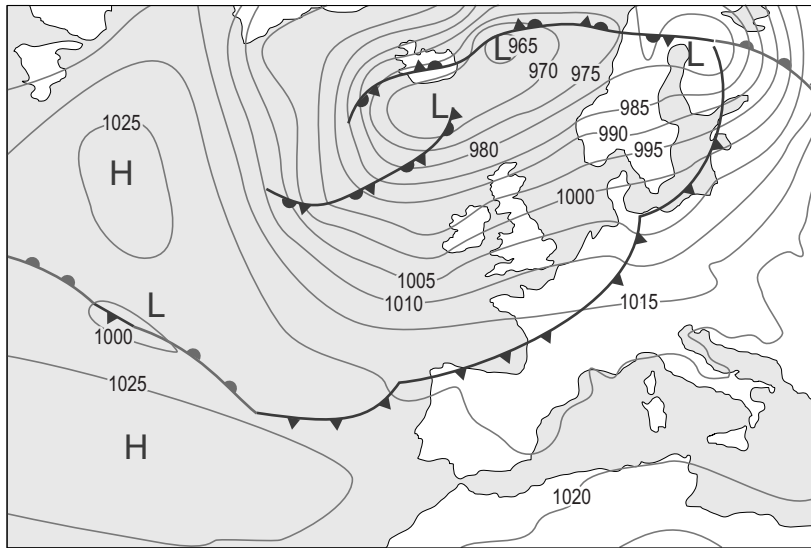
	klimaat	weer
A	afbeelding 1	afbeelding 2, 3 en 4
B	afbeelding 1 en 2	afbeelding 3 en 4
C	afbeelding 1 en 3	afbeelding 2 en 4
D	afbeelding 2	afbeelding 1, 3 en 4
E	afbeelding 2 en 3	afbeelding 1 en 4
F	afbeelding 4	afbeelding 1, 2, en 3

bron 2
Luchtdruk en wind

- 1p 2 In bron 2 zijn de hogedrukgebieden aangegeven met de letters P en S. De lagedrukgebieden zijn aangegeven met de letters Q en R. De pijlen geven de wind(richting) weer. Over bron 2 worden drie uitspraken gedaan. Uitspraak 1: "Luchtdrukverschillen ontstaan door verschil in temperatuur." Uitspraak 2: "Door de algemene luchtcirculatie op aarde heeft Nederland een overheersende zuidwestelijke wind." Uitspraak 3: "Het afbuigen van de wind ontstaat doordat de aarde draait." Wat is juist?
- A Alleen uitspraak 1 is juist.
 - B Alleen uitspraak 1 en 2 zijn juist.
 - C Alleen uitspraak 2 en 3 zijn juist.
 - D Alle drie de uitspraken zijn juist.

bron 3
Weerkaart Europa

Legenda:
▲ koudefront L lagedrukgebied -1020- luchtdruk
◐ warmtefront H hogedrukgebied

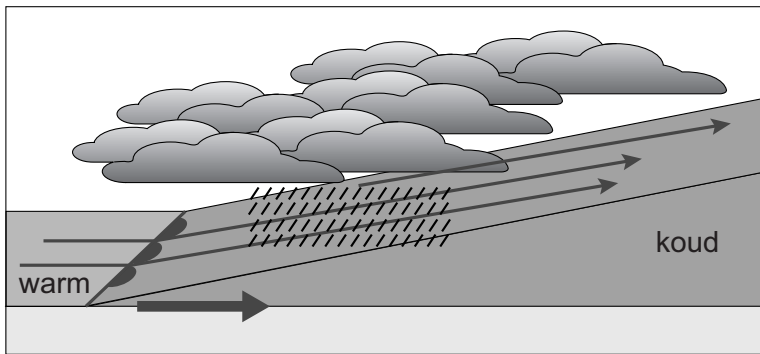
bron 4
Weerbericht

Nederland ligt vooral onder invloed van een ... **1** ...
(*hogedrukgebied / lagedrukgebied*).
De overheersende windrichting in Nederland is een ... **2** ...
(*noordoostenwind / noordwestenwind / zuidoostenwind / zuidwestenwind*).
Bij Spanje liggen de isobaren ver uit elkaar. Dit betekent dat er ... **3** ...
(*veel / weinig*) wind is. In Spanje is er ... **4** ... (*veel / weinig*) bewolking.

- 2p **3** Met behulp van de weerkaart in bron 3 is een weerbericht (zie bron 4) geschreven voor Nederland en Spanje. In het weerbericht ontbreken woorden.
→ Neem de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit het weerbericht over op het antwoordblad en zet er het juiste woord achter.

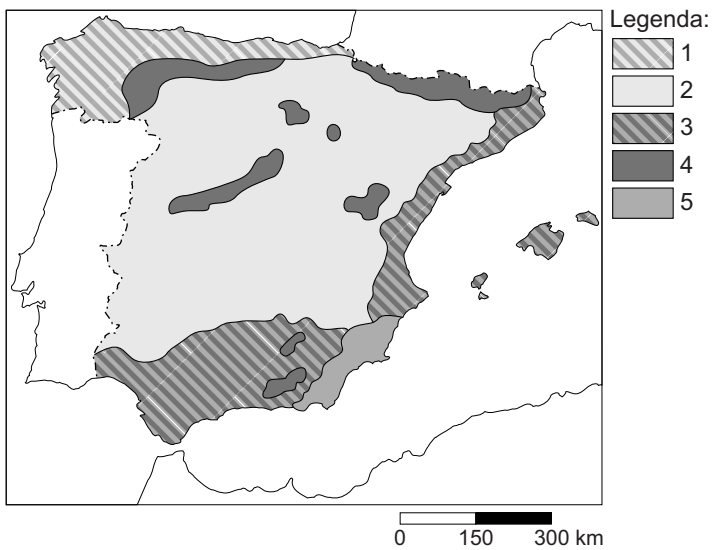
bron 5

Front

- 1p 4 In bron 5 is een front afgebeeld. Bij een front ontstaat neerslag. Achter welke letter staat het proces van het ontstaan van frontale neerslag juist omschreven?
- A Als de wind op zijn weg een berg tegenkomt dan moet hij eroverheen. De warme lucht koelt af en het gaat regenen.
 - B Als het aardoppervlak opgewarmd wordt door de zon wordt de lucht erboven ook warm. Warme lucht stijgt op en koelt weer af en er ontstaat neerslag.
 - C Als warme en koude lucht botsen dan stijgt de warme, lichtere lucht op. Warme lucht die opstijgt koelt af. Er vindt condensatie plaats en er ontstaat neerslag.

bron 6
Klimaten in Spanje

- 1p **5** Op de kaart in bron 6 zijn namen van de vijf klimaten in de legenda vervangen door de cijfers 1, 2, 3, 4 en 5. Achter welke letter staan bij de klimaten de juiste cijfers uit de legenda uit bron 6?

	droog klimaat	hooggebergte- klimaat	landklimaat	mediterraan klimaat	zeeklimaat
A	2	1	3	4	5
B	2	3	4	1	5
C	2	4	1	3	5
D	4	2	3	5	1
E	5	4	2	3	1
F	5	3	2	1	4

bron 7
Krantenartikel

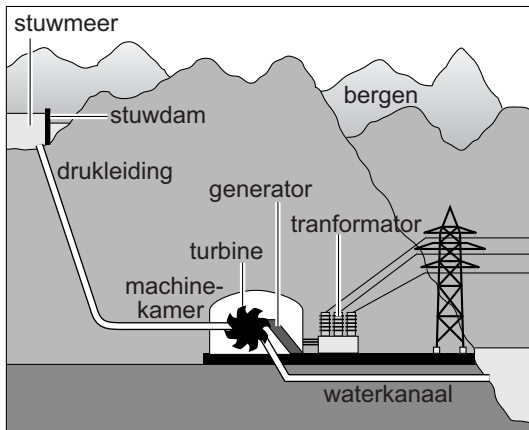
Spanje heeft vooral in de zomer te kampen met verdroging. Daardoor ontstaan gemakkelijk bosbranden. Opmerkelijk is dat droogte en bosbranden zich steeds eerder in het jaar voordoen. De overheid moet maatregelen nemen om het watertekort te beperken.

- 1p 6 Het krantenartikel in bron 7 geeft aan dat de Spaanse overheid gedwongen wordt om maatregelen te treffen om het watertekort te beperken.
→ Geef een maatregel die de Spaanse overheid kan treffen om het watertekort te beperken.

bron 8

Duurzaam opwekken van energie

afbeelding 1

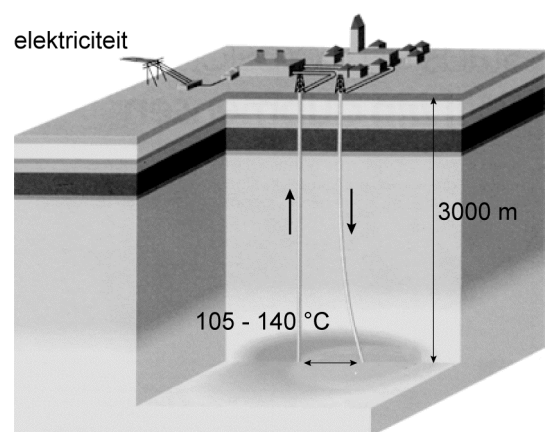
afbeelding 2

afbeelding 3

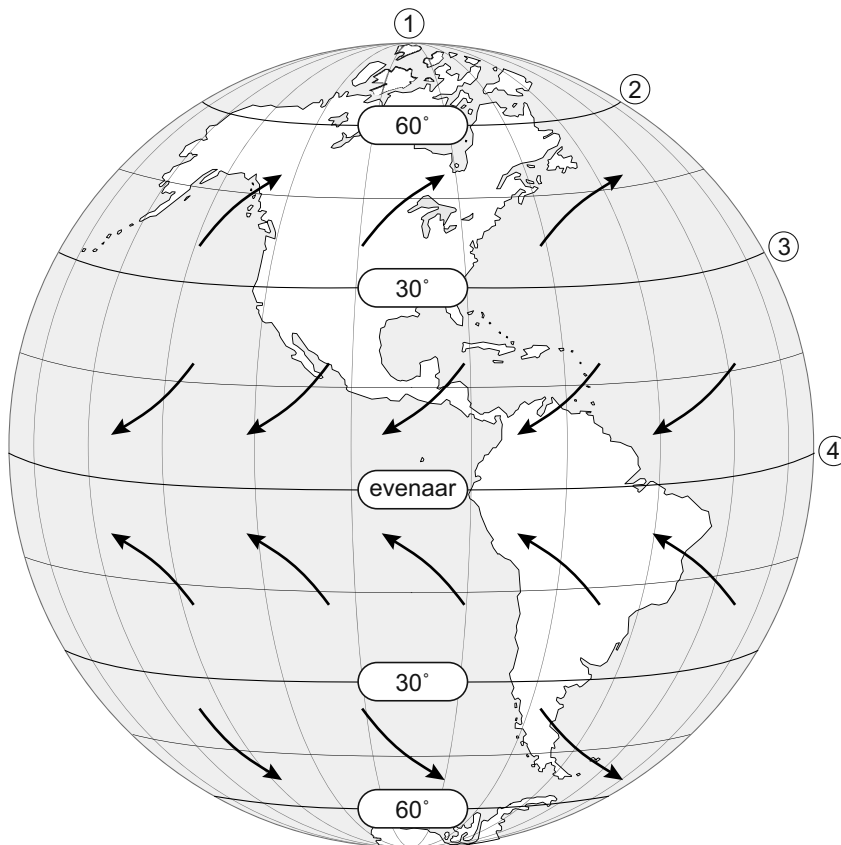
afbeelding 4

- 1p 7 In Nederland en Spanje worden maatregelen genomen om het versterkte broeikas effect terug te dringen. In bron 8 staan vier vormen van het duurzaam opwekken van elektriciteit.
- Welke vorm van duurzaam opwekken van elektriciteit uit bron 8 wordt **niet** in Nederland toegepast? Geef een argument voor je keuze met behulp van bron 8.

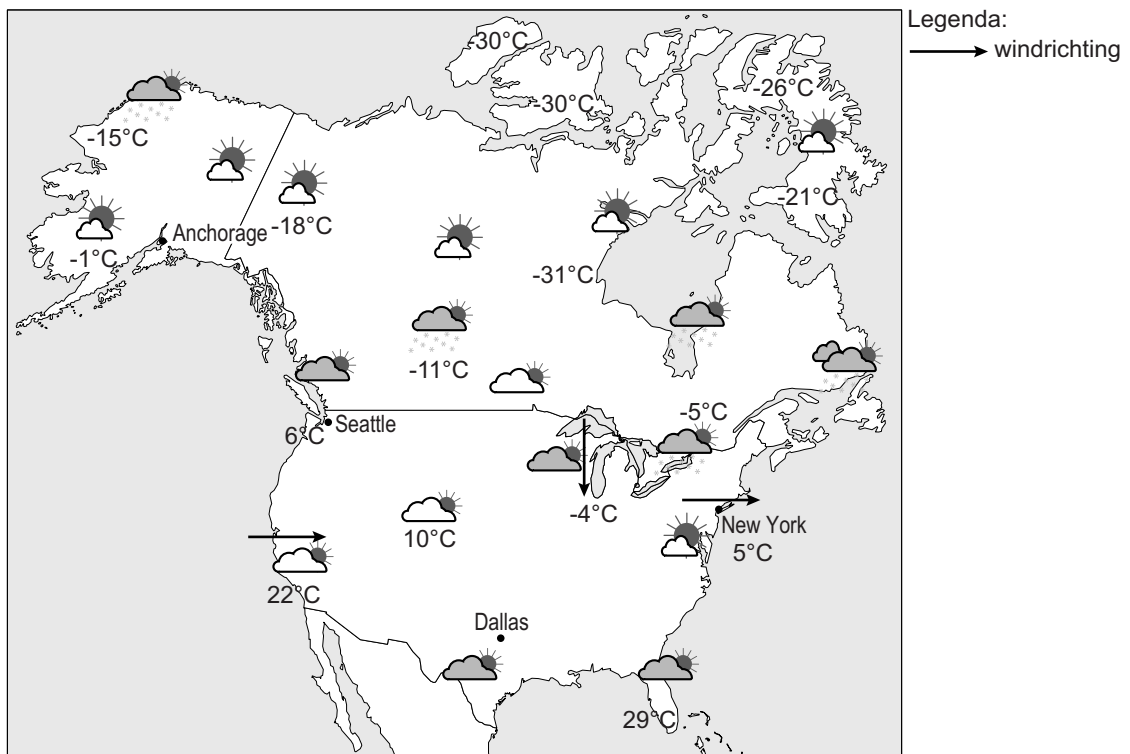
bron 9

Luchtcirculaties boven het werelddeel Amerika

- 1p 8 Boven het werelddeel Amerika en de rest van de aarde stromen vaste luchtcirculaties. De oorzaak van deze luchtcirculaties is het verschil in luchtdruk. De richting van de vaste luchtcirculaties varieert per breedtezone.
De cijfers 1, 2, 3 en 4 in bron 9 geven de ligging aan van de lagedrukgebieden en de hogedrukgebieden.
→ Neem de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit bron 9 over op het antwoordblad en zet erachter of daar overwegend een lagedrukgebied of overwegend een hogedrukgebied is.
- 1p 9 Zie bron 9.
De wind heeft op het noordelijk halfrond een afwijking naar rechts en op het zuidelijk halfrond een afwijking naar links.
→ Geef de oorzaak waardoor de wind zich niet in een rechte lijn beweegt.

bron 10
Weerkaart Noord-Amerika

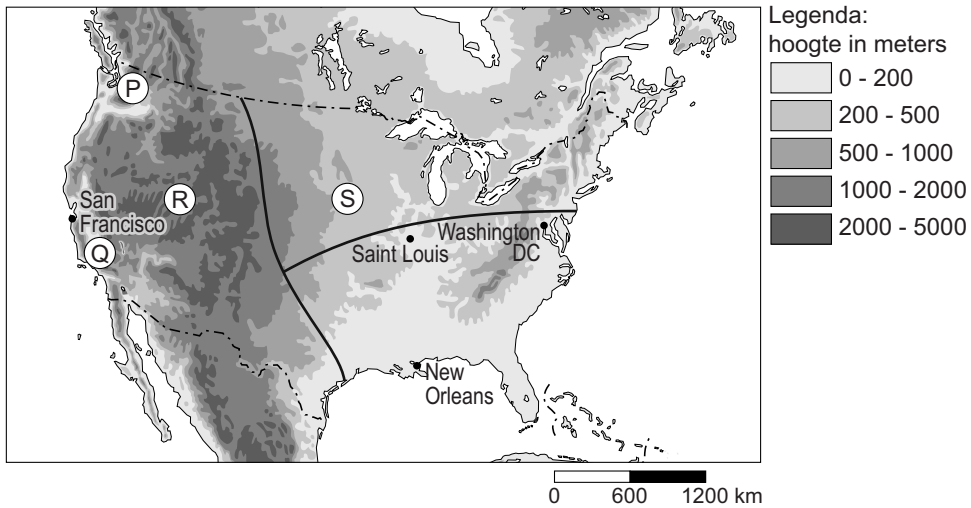

bron 11
Weerbericht

Het weerbericht van maandag 24 februari
Het is aan de westkust bij Seattle een ... 1 ... (*koude / zachte*) winterdag met een ... 2 ... (*aanlandige / aflandige*) wind.
Langs de Grote Meren in het noorden waait een ... 3 ... (*koude / zachte*) wind vanuit het ... 4 ... (*noorden / zuiden*) en de verwachting is dat het daar zal ... 5 ... (*vriezen / dooien*).
New York staat onder invloed van een ... 6 ... (*zeewind / landwind*).
Het zuidoosten van de Verenigde Staten heeft een overwegend ... 7 ... (*heldere / bewolkte*) dag.

- 2p 10 Bekijk bron 10 en lees bron 11.
→ Neem de cijfers 1 tot en met 7 uit het weerbericht van bron 11 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 12
Verenigde Staten, reliëf

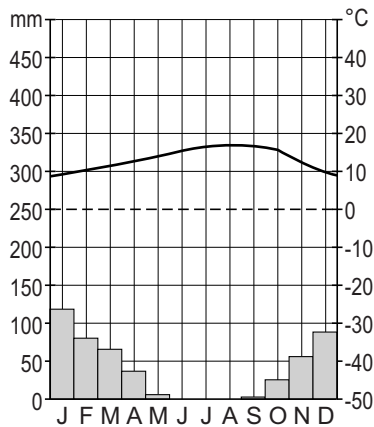
- 1p 11 De gebieden P, Q, R en S in bron 12 hebben elk één of meer verschillende klimaten. Achter welke letter staan de juiste klimaten bij de gebieden P, Q, R en S uit bron 12?

	P	Q	R	S
A	landklimaat	gematigd zeeklimaat	hooggebergte-, steppe- en woestijnklimaat	mediterraan klimaat
B	gematigd zeeklimaat	mediterraan klimaat	landklimaat	hooggebergte-, steppe- en woestijnklimaat
C	gematigd zeeklimaat	mediterraan klimaat	hooggebergte-, steppe- en woestijnklimaat	landklimaat
D	mediterraan klimaat	gematigd zeeklimaat	landklimaat	hooggebergte-, steppe- en woestijnklimaat

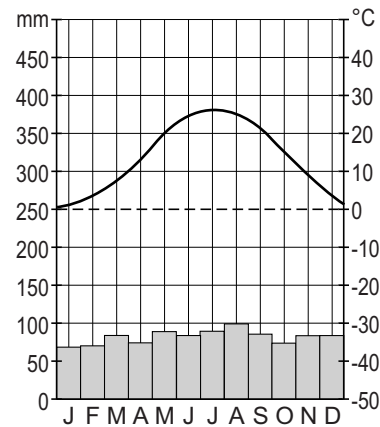
bron 13

Twee klimaatdiagrammen

San Francisco

Washington DC

1p 12 Zie bron 12 en 13.

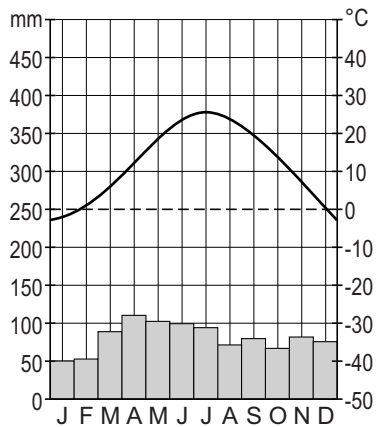
San Francisco en Washington DC liggen beide aan de kust en nagenoeg op dezelfde breedtegraad en toch hebben ze een verschillend klimaat. Welke uitspraak is juist?

- A San Francisco heeft in de zomer meer neerslag en hogere temperaturen dan Washington DC.
- B San Francisco heeft in de zomer meer neerslag, maar lagere temperaturen dan Washington DC.
- C San Francisco heeft in de zomer minder neerslag, maar hogere temperaturen dan Washington DC.
- D San Francisco heeft in de zomer minder neerslag en lagere temperaturen dan Washington DC.

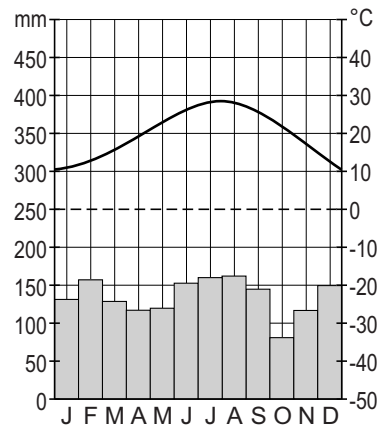
bron 14

Twee klimaatdiagrammen

Saint Louis

New Orleans

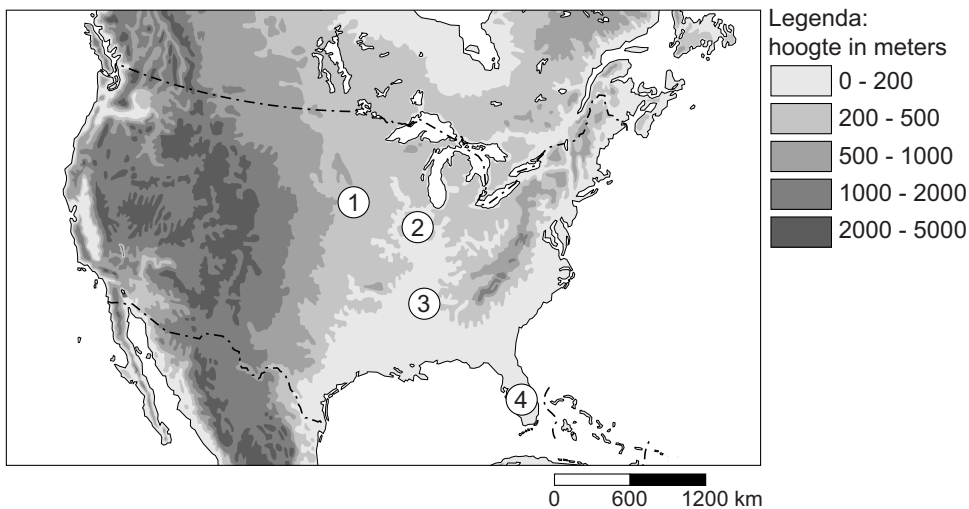
1p 13 Zie bron 12 en 14.

De plaatsen Saint Louis en New Orleans verschillen in temperatuur van elkaar.

Wat is hiervan de belangrijkste oorzaak?

- A Deze plaatsen liggen op een verschillende breedtegraad.
- B Deze plaatsen liggen op een verschillende hoogte.
- C Deze plaatsen liggen op een verschillende lengtegraad.

bron 15
Verenigde Staten

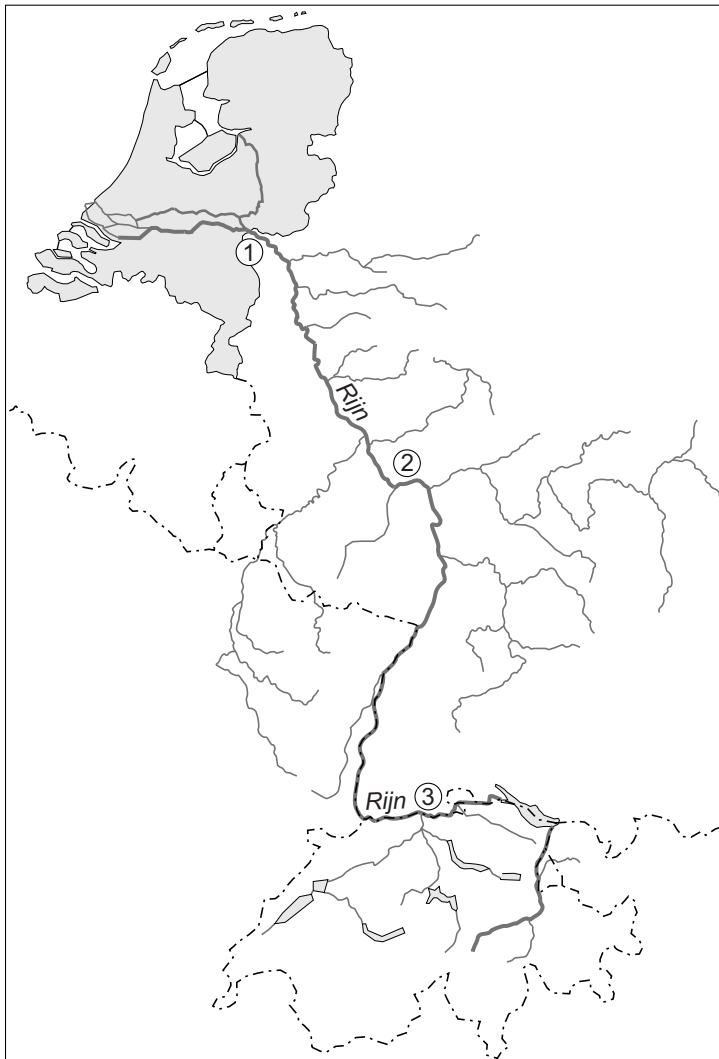

- 1p 14 De gebieden 1, 2, 3 en 4 in bron 15 hebben elk een ander overheersend bodemgebruik. Achter welke letter staat het juiste bodemgebruik voor gebied 1, 2, 3 en 4 uit bron 15?

	1	2	3	4
A	katoen	sojabonen	tarwe	citrusvruchten en groente
B	sojabonen	katoen	citrusvruchten en groente	tarwe
C	tarwe	citrusvruchten en groente	katoen	sojabonen
D	tarwe	sojabonen	katoen	citrusvruchten en groente

- 2p 15 De federale overheid van de Verenigde Staten wil het versterkte broeikaseffect verminderen. Dit zou kunnen door een andere keuze bij energieopwekking. Voorbeelden van manieren om energie op te wekken zijn:
- 1 geothermische energie
 - 2 kernenergie
 - 3 steenkoolcentrale
 - 4 waterkrachtcentrale
 - 5 zonne-energie
- Neem de cijfers 1 tot en met 5 over op het antwoordblad en schrijf erachter of meer gebruik van deze manier om energie op te wekken **wel** of **niet** meehelpt om het versterkte broeikaseffect te verminderen.

bron 16 De Rijn

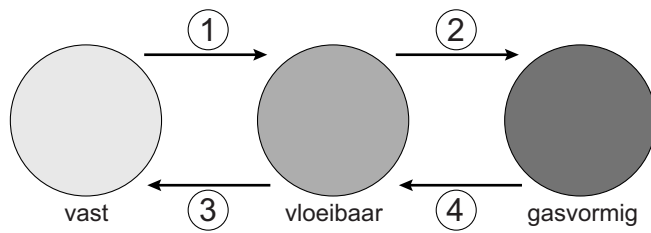

- 1p 16 In bron 16 staan bij de Rijn de cijfers 1, 2 en 3. Achter welke letter staat het juiste rivierdeel en de juiste stroomsnelheid (hoog, gemiddeld of laag) bij 1, 2 en 3 uit bron 16?

	bij 1	bij 2	bij 3
A	bovenloop, hoog	middenloop, gemiddeld	benedenloop, laag
B	bovenloop, hoog	middenloop, laag	benedenloop, gemiddeld
C	benedenloop, laag	middenloop, gemiddeld	bovenloop, hoog
D	benedenloop, laag	middenloop, hoog	bovenloop, gemiddeld

bron 17

Overgangsvormen van water

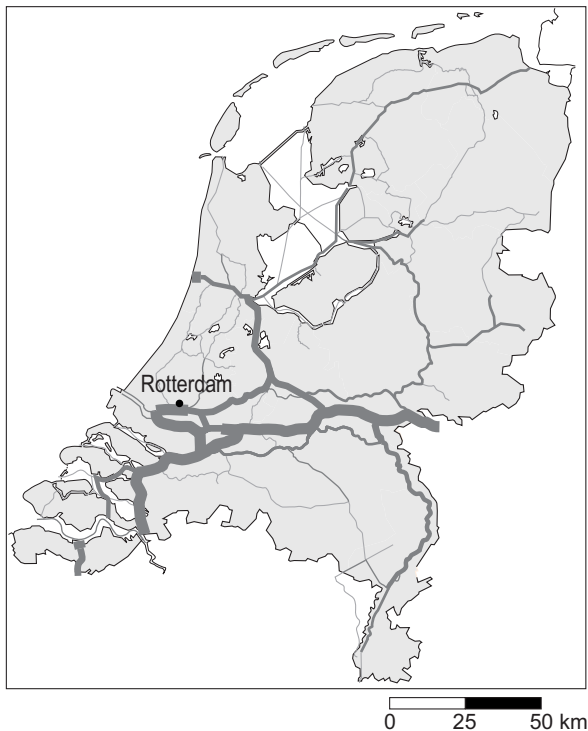

- 1p 17 In bron 17 zijn de overgangsvormen van water vervangen door de cijfers 1, 2, 3 en 4. Achter welke letter staan de juiste overgangsvormen bij de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit bron 17?

	1	2	3	4
A	bevriezen	condenseren	smelten	verdampen
B	condenseren	smelten	verdampen	bevriezen
C	condenseren	verdampen	bevriezen	smelten
D	smelten	verdampen	bevriezen	condenseren
E	smelten	verdampen	condenseren	bevriezen
F	verdampen	smelten	condenseren	bevriezen

bron 18

...

- 1p 18 Welke titel hoort bij de kaart in bron 18?
- A Drinkwatervoorziening in Nederland
 - B Goederenvervoer over de Nederlandse waterwegen
 - C Goederenvervoer over de Nederlandse verkeerswegen
 - D Goederenvervoer over het Nederlandse spoor

bron 19

Tekst

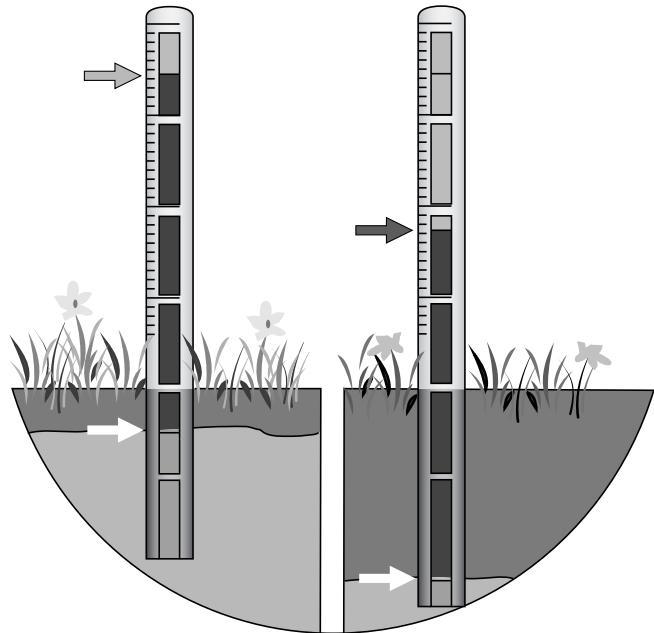
De Rijn ontspringt in de bergen van Zwitserland en is een ... **1** ... (*gemengde rivier / regenrivier*). De Maas heeft een kleiner stroomgebied dan de Rijn. Onder andere daardoor is het ... **2** ... (*debiet / regiem*) van de Maas kleiner dan dat van de Rijn. De veranderingen in de afvoer van de Maas gedurende een jaar zijn relatief ... **3** ... (*groter dan / kleiner dan / gelijk aan*) die van de Rijn.

- 2p 19 In de tekst in bron 19 moet achter de cijfers 1, 2 en 3 een keuze gemaakt worden uit de woorden die tussen haakjes staan.
- Neem de cijfers 1, 2 en 3 uit de tekst in bron 19 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 20

Grondwatermeter

Een grondwatermeter bestaat uit een stalen buis die zich een paar meter boven en onder de grond bevindt. Via gaten onder in de buis komt het grondwater in de buis te staan. Op dit water drijft een lange koker die boven de grond te zien is en de stand van het grondwater aangeeft.

2p 20 Lees bron 20.

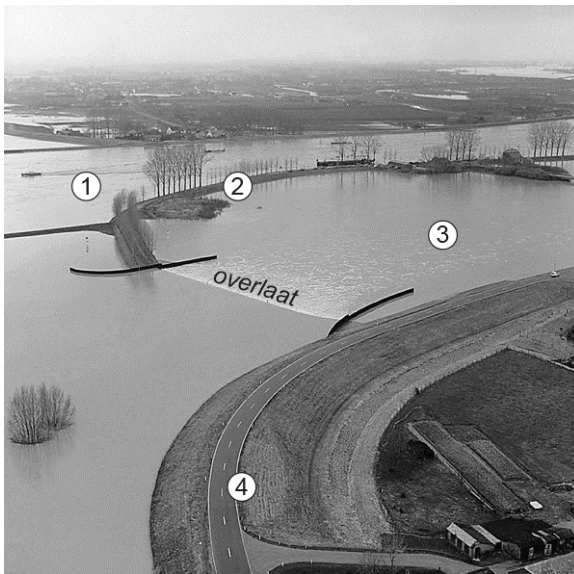
Tijdens de aardrijkskundeles doen Ahmed, Carlos en Evelien ieder een uitspraak over het grondwaterpeil.

Ahmed zegt: "Grondwater is altijd zoet water."

Carlos zegt: "Als het grondwater buiten bereik van de plantenwortels is, is er sprake van verdroging van de bodem."

Evelien zegt: "De gewenste grondwaterstand kan per gebied verschillen en hangt af van het bodemgebruik in het gebied."

→ Neem de namen Ahmed, Carlos en Evelien over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 21**De Pannerdensche overlaat**

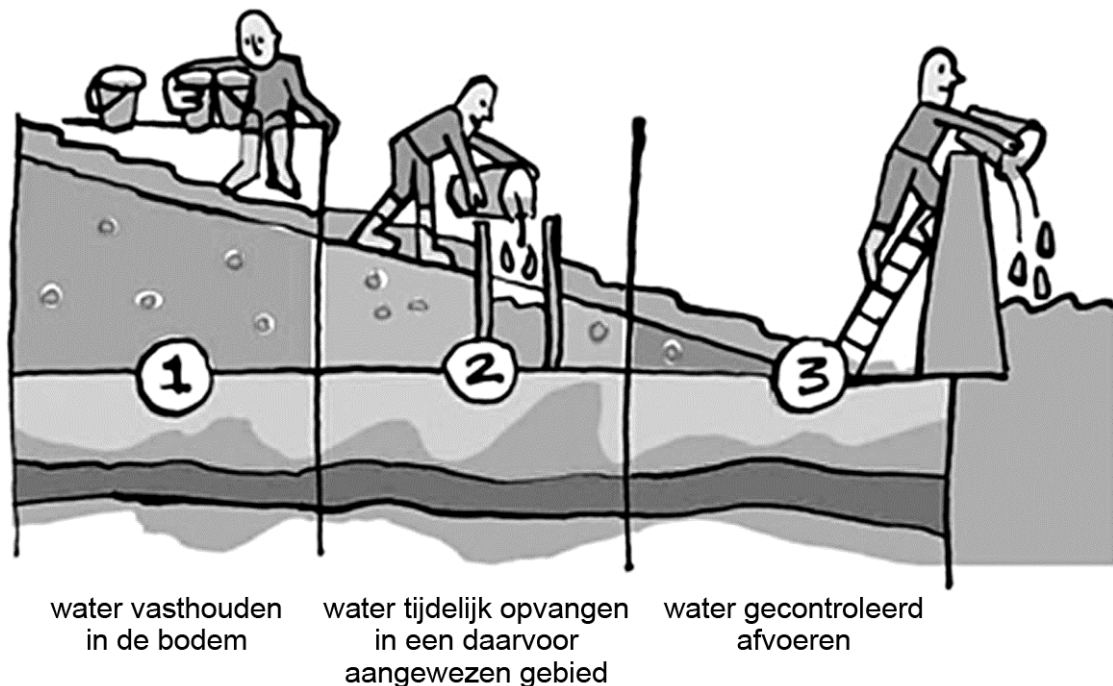
- 1p 21 De Pannerdensche overlaat past in het beleid van ruimte voor rivieren. Tijdens hoogwater in de rivier overstroomt de overlaat. Hierdoor wordt het overtollige rivierwater over een groter gebied verdeeld. Op de foto in bron 21 zijn vier cijfers gezet. Bij elk cijfer hoort een begrip. Achter welke letter staat het juiste begrip bij de cijfers 1, 2, 3 en 4?

	1	2	3	4
A	uiterwaard	winterdijk	rivierbedding	zomerdijk
B	uiterwaard	zomerdijk	rivierbedding	winterdijk
C	rivierbedding	zomerdijk	uiterwaard	winterdijk
D	rivierbedding	winterdijk	uiterwaard	zomerdijk

bron 22

Drie stappen tegen wateroverlast

De aanpak van wateroverlast werkt volgens een driestappenplan:

1p 22 Wateroverlast ontstaat als overvloedig water nergens naartoe kan. Daarom gebruikt Nederland een driestappenplan: overvloedig water vasthouden in de bodem, tijdelijk opvangen of gecontroleerd afvoeren. Zes maatregelen voor het driestappenplan zijn:

- 1 uiterwaarden afgraven
- 2 verharding in steden beperken
- 3 infiltratiegebieden aanleggen
- 4 overloopgebieden aanleggen
- 5 afvoer via het riool
- 6 het rivierbed uitgraven

Achter welke letter staan bij elk onderdeel uit het driestappenplan uit bron 22 de juiste maatregelen?

	water vasthouden in de bodem	water tijdelijk opvangen in daarvoor aangewezen gebied	water gecontroleerd afvoeren
A	1 en 2	3 en 4	5 en 6
B	1 en 6	4 en 5	2 en 3
C	2 en 3	1 en 4	5 en 6
D	3 en 4	1, 2 en 5	6
E	4 en 5	2 en 6	3 en 1
F	5 en 6	1, 2 en 4	3

bron 23

Tekst van een website van de Rijksoverheid

Ruimte voor de Rivier

Het rivierwater krijgt meer ruimte. Bijvoorbeeld door uiterwaarden te verdiepen en gebieden aan te wijzen die overtollig water kunnen opvangen. Ook worden de dijken langs de grote rivieren versterkt. Dit helpt om de kans op een overstroming te verkleinen.

1p **23** Lees bron 23

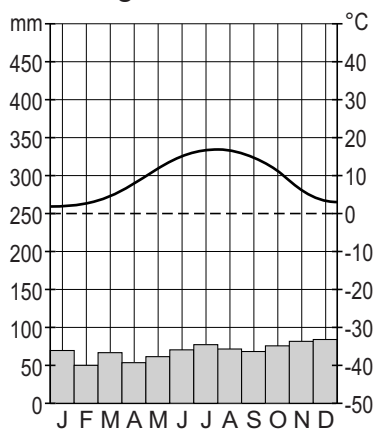
De maatregelen vanuit het beleidsplan Ruimte voor de Rivier maken het Nederlandse rivierengebied veiliger. Tegelijkertijd biedt het beleidsplan kansen om het gebied ruimtelijk te ontwikkelen. De grond in de uiterwaarden krijgt dan een andere bestemming.

→ Geef een voorbeeld van zo'n andere bestemming.

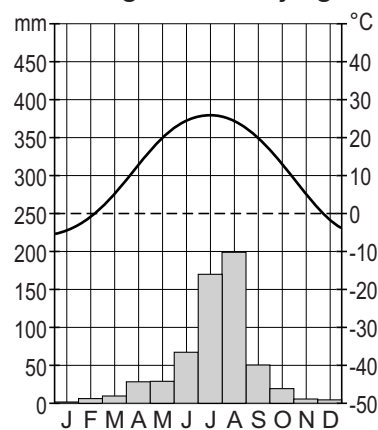
bron 24

Twee klimaatgrafieken

klimaatgrafiek Utrecht

klimaatgrafiek Beijing

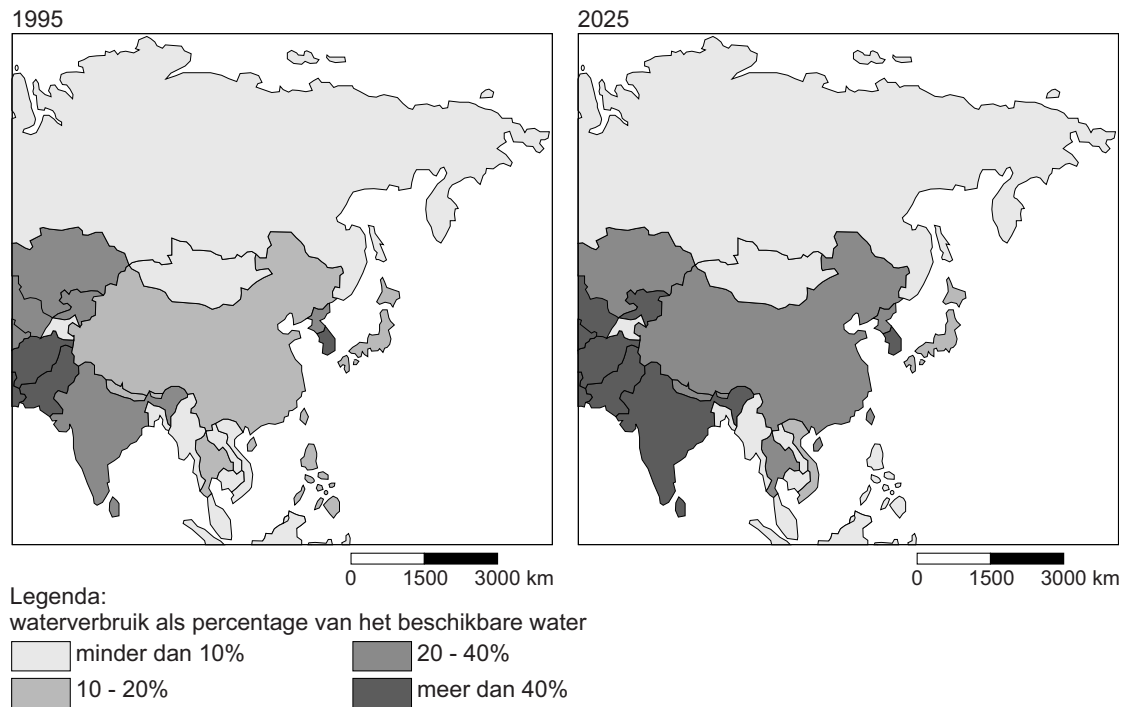

1p **24** Ondanks het feit dat in Utrecht meer neerslag valt dan in Beijing, heeft Utrecht minder wateroverlast dan Beijing.

→ Geef met behulp van bron 24 een oorzaak waardoor Beijing **meer** wateroverlast heeft dan Utrecht.

bron 25

Waterverbruik als percentage van de totale beschikbare waterhoeveelheid

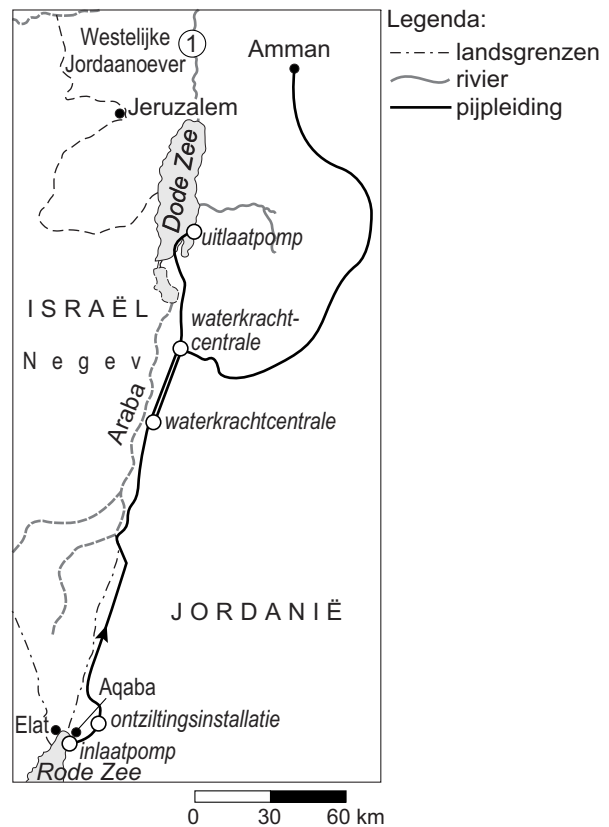
- 2p 25 Tijdens de aardrijkskundeles ontstaat een discussie over de kaarten van bron 25. Aron, Bernie en Gijs doen ieder een uitspraak over bron 25. Aron zegt: “Het verbruik van water in China is tussen 1995 en 2025 onder andere toegenomen omdat de bevolking in China is toegenomen.” Bernie zegt: “Door de toenemende industrialisatie is het waterverbruik in China tussen 1995 en 2025 toegenomen.” Gijs zegt: “Omdat de welvaart van China tussen 1995 en 2025 toeneemt, zal het waterverbruik ook toenemen.”
→ Neem de namen Aron, Bernie en Gijs over op het antwoordblad en geef bij elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

bron 26

Krantenartikel

Water van de Rode Zee moet
Dode Zee redden
11 december 2012

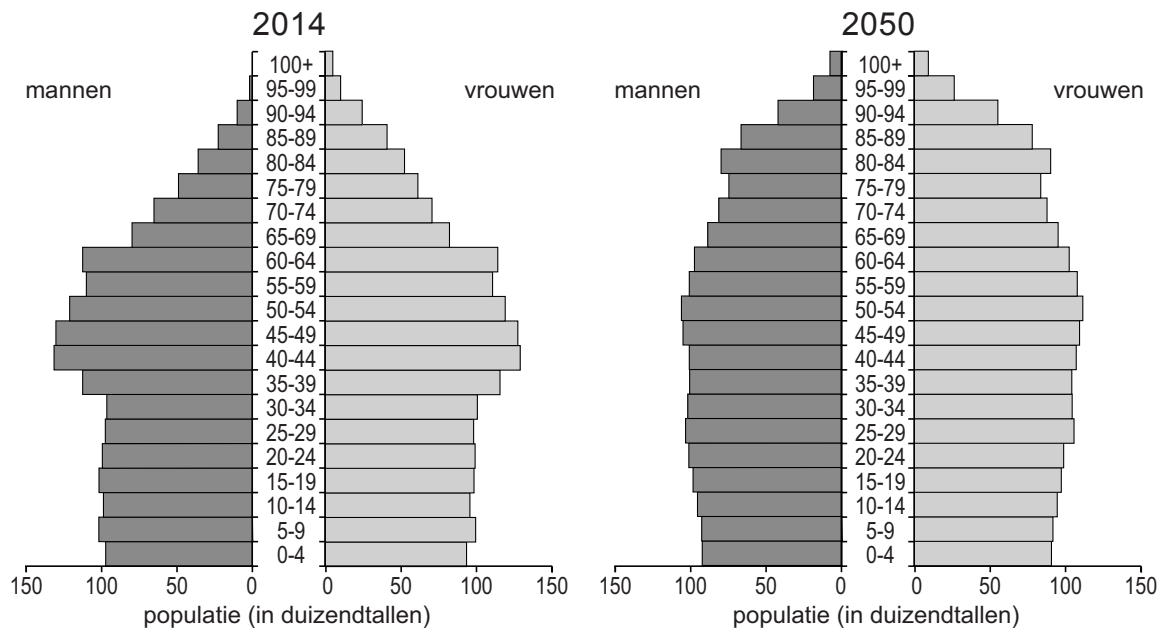
Palestina, Israël en Jordanië sloten een akkoord over de aanleg van een pijpleiding die de Dode Zee moet redden. De Dode Zee is stervende. Eens stroomde er door de rivier 1,3 miljard kubieke meter water per jaar naar de Dode Zee. Dit is in 2013 al gereduceerd tot minder dan 60 miljoen kubieke meter per jaar. Hierdoor daalt het waterpeil van de Dode Zee met ongeveer een meter per jaar. Sommige experts vrezen dat het laagst gelegen meer ter wereld in 2050 volledig zal zijn opgedroogd.

- 1p 26 Welke rivier is op de kaart in bron 26 aangegeven met cijfer 1?
- A de Eufraat
 - B de Jordaan
 - C de Nijl
 - D de Tigris
- 2p 27 In bron 26 staat dat er steeds minder rivierwater naar de Dode Zee stroomt.
- Geef twee oorzaken waardoor de mens meer (rivier)water verbruikt.
- 1p 28 Geef een reden waarom de Jordaniërs, Israëliërs en Palestijnen hebben gekozen voor een dure aanleg met pijpleidingen in plaats van de veel goedkopere aanleg van een kanaal.
- 1p 29 Op de kaart van bron 26 staat een ontziltingsinstallatie aangegeven.
- Geef de oorzaak waardoor de bouw van een ontziltingsinstallatie hier noodzakelijk is?

bron 27

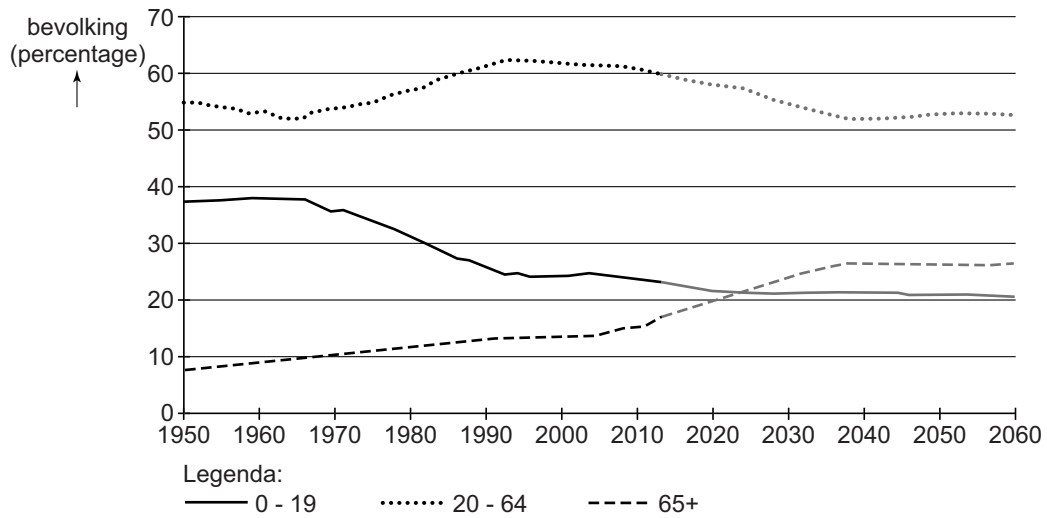
Nederland, leeftijdsdiagrammen van 2014 en 2050

- 1p 30 Er worden drie beweringen gedaan over de leeftijdsdiagrammen van 2014 en 2050 in bron 27.
Welke bewering is juist?
- A De beroepsbevolking is in 2014 even groot als in 2050.
 - B De levensverwachting is in 2050 lager dan in 2014.
 - C Tussen 2014 en 2050 is de vergrijzing groter dan de ontgroening.

bron 28

Nederland, aandeel 0-19-jarigen, 20-64-jarigen en 65-plussers in de totale bevolking, 1950 – 2013 en prognose 2014 – 2060

- 1p 31 Zie bron 28.
Bijna de hele beroepsbevolking in Nederland zit in de leeftijdsgroep 20 - 65 jaar.
→ Door welke oorzaak, die af te leiden is uit bron 28, zal de beroepsbevolking in Nederland in de toekomst vooral dalen?

bron 29

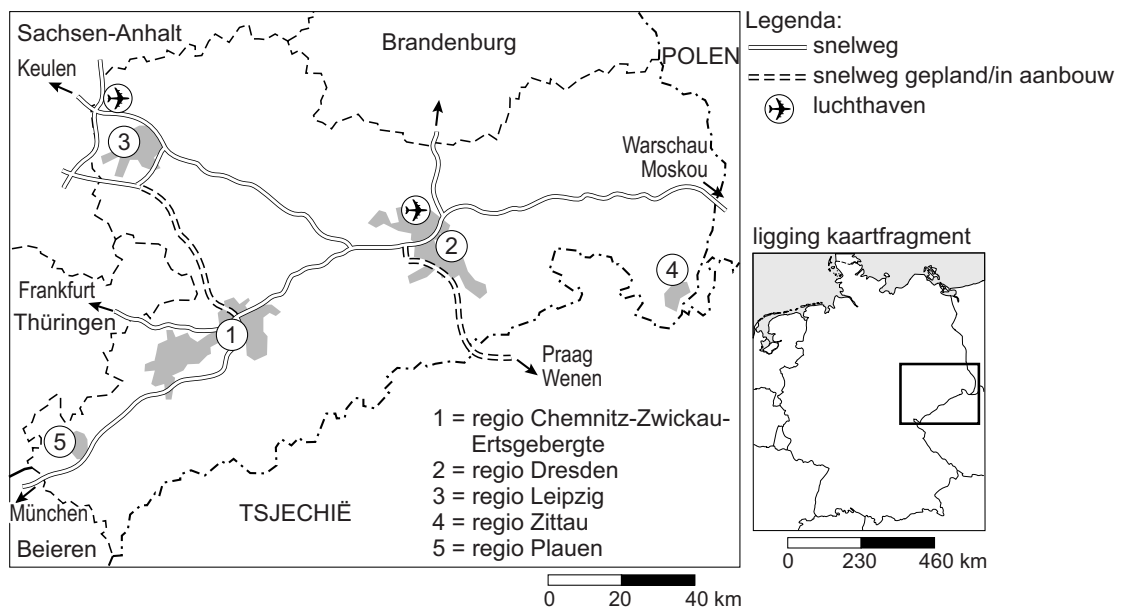
Duitsland, groei bevolking en leeftijdsgroepen

jaar	Leeftijdsgroep 0-19 jaar	Leeftijdsgroep 20-64 jaar	Leeftijdsgroep 65+	Totale bevolking in mln
1990	22%	63%	15%	79,8
2000	21%	62%	17%	82,3
2010	18%	61%	21%	81,5
2020	17%	60%	23%	79,9
2030	17%	57%	26%	76,8
2040	16%	52%	32%	73,8
2050	16%	51%	33%	69,4
2060	16%	50%	34%	64,7

- 1p **32** Sanne en Judith doen ieder een bewering op basis van bron 28 en 29.
Sanne zegt: "De ontgroening is in Nederland tussen 1990 en 2060 sterker dan in Duitsland."
Judith zegt: "Tot 2060 is het percentage 65-plussers in Duitsland steeds hoger dan in Nederland."
→ Neem de namen Sanne en Judith over op het antwoordblad en geef bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is.
- 2p **33** Stel dat de regering van Duitsland ontevreden is over de bevolkingsontwikkeling in Duitsland, dan zou de regering maatregelen kunnen nemen om de bevolkingsgroei te bevorderen.
→ Noem eerst maatregel om de **natuurlijke** bevolkingsgroei te bevorderen.
→ Noem vervolgens een maatregel om de **sociale** bevolkingsgroei te bevorderen.

bron 30

Overzicht van de regio Chemnitz, Leipzig en Dresden

bron 31

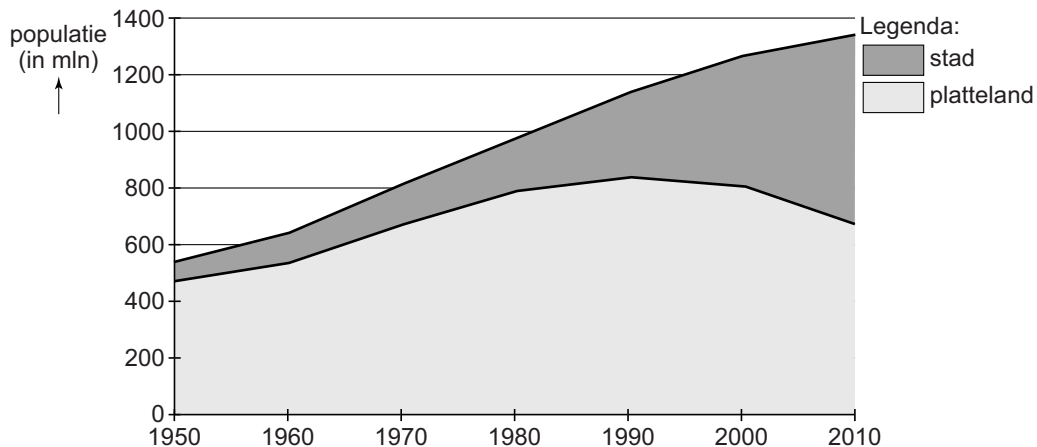
Tekst

De regio Chemnitz valt onder de deelstaat Sachsen. Deelstaat Sachsen behoorde tot het voormalige Oost-Duitsland. Na de hereniging van de beide Duitslanden in 1989 trokken veel mensen weg uit Sachsen.

- 2p 34 Bekijk bron 30 en lees bron 31.
→ Noem met behulp van bron 30 twee aantrekkingsfactoren die de regio Chemnitz voor bedrijven aantrekkelijk maakt om zich daar te vestigen.
- 2p 35 Bekijk bron 30 en lees bron 31.
De Duitse overheid heeft bedrijven als VW en BMW gesubsidieerd om zich te vestigen in deze regio.
→ Noem hiervoor twee redenen.
- 1p 36 Wat was het **eerste** gevolg van de eenkindpolitiek in China?
A geboorteoverschot
B ontgroening
C sterfteoverschot
D vergrijzing

bron 32

De ontwikkeling van de bevolking van stad en platteland in China, 1950 – 2010

- 2p 37 Teun, Lieke en Anouk doen ieder een bewering over bron 32.
Teun zegt: “De totale Chinese bevolking is in de periode 1950 – 2010 meer dan verdubbeld.”
Lieke zegt: “De stedelijke bevolking groeit even hard als de totale bevolking.”
Anouk zegt: “De groei van een stad wordt niet alleen bepaald door de groei van de werkgelegenheid in de industrie.”
→ Neem de namen Teun, Lieke en Anouk over op het antwoordblad en geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.
- 1p 38 Migranten die van het Chinese platteland naar de stad willen verhuizen, krijgen te maken met de regels van het hukousysteem.
Wat is een gevolg van het hukousysteem?
A de afbraak van de hutongs
B de groei van voorzieningen in steden
C gezinshereniging in steden
D meer sociale ongelijkheid in steden
- 1p 39 De Chinese overheid denkt erover om het hukousysteem af te schaffen.
→ Noem een voordeel voor migranten van een versoepeling of het afschaffen van het hukousysteem ten opzichte van de oude situatie.

bron 33

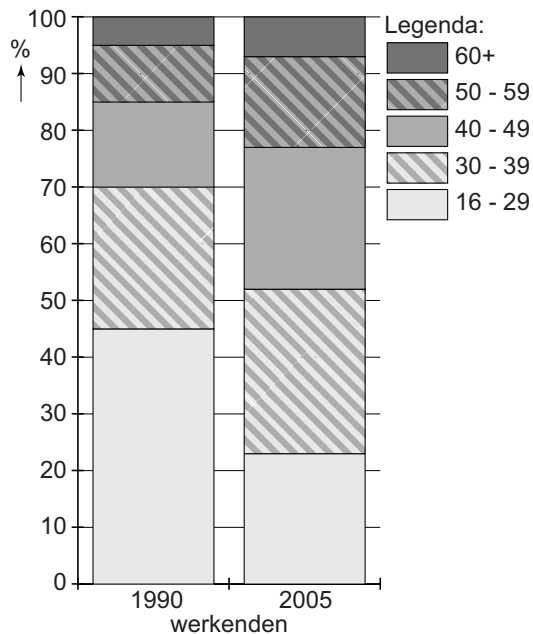
Krantenartikel

13 mei 2013 – Meer dan 60 miljoen Chinese kinderen zien hun ouders zelden of nooit. Ze wonen bij grootouders of familieleden. De ouders zijn naar grote steden zoals Guangzhou of Shanghai vertrokken.

- 1p 40 Lees bron 33.
Welk begrip past het best bij de ouders van deze kinderen?
A arbeidsmigranten
B emigranten
C immigranten
D remigranten

bron 34

Verdeling van de beroepsbevolking in China over de leeftijdsgroepen, 1990 en 2005

- 1p 41 Zie bron 34.
→ Noem een oorzaak waardoor de groep 16-29 jaar binnen de beroepsbevolking is afgenomen tussen 1990 en 2005.

bron 35

Lopen is veiliger dan fietsen in de metropool Harbin

De smog in de metropool Harbin is regelmatig zo dik dat de verkeersveiligheid niet langer wordt gegarandeerd. Soms is het zicht minder dan 20 meter; automobilisten zien in het ergste geval het rode stoplicht niet meer. Een maatregel om smog te beperken is om auto's met een even en een oneven kenteken om de dag te laten rijden. Ook worden regelmatig autowegen afgesloten omdat men bang is voor ongevallen.

- 1p 42 Zie bron 35.
→ Noem naast het verkeer nog een menselijke oorzaak van smog.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.